Taxa poştală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 93.426/1948

Anul XXVII — Cluj 15 Septemvrie 1949 — Nr. 35—36

REVIŞTEREA

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secţia I, sub Nr. 1—1945.

Onor. Biblioteca Universitară Cluj Piaţa Sf. Georghe

„Preoţii cei ce-şi ţin bine dregătoria de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc întru cuvânt şi învăţătură."

I Tim. 5, 17.

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului şi Clujului

Apare sub conducerea unui comitet

Redacţia şi Administraţia: Cluj, Piaţa Malinovski Nr. 18.

ZI DE PRAZNIC

In ziua de 28 August a. c. cetăţenii liniştitului orăşel Roman, situat în valea arsă de soare a Moldovei, au putut încresta pe răbojul vremii un fapt care depăşeşte cadrul obişnuit al evenimentelor ce se desfăşoară în ritmul vieţii de toate zilele.

In această zi, de adevărat praznic duhovnicesc, s'a săvârşit instalarea solemnă a Prea Sfinţitului *Teofil Herineanu*, în scaunul vlădicesc al Eparhiei de Dumnezeu păzită a Romanului.

In sfârşit, scaunul temporal văduvit al eparhiei, ctitorie a lui Alexandru Vodă cel bun, şi-a primit noul Ierarh şi Povăţuitor.

După lungi şi dornice aşteptări, mireasa duioasă a putut să-şi cuprindă mirele drag în calda îmbrăţişare a sufletului.

Dimineaţă însorită de vară.

Micul oraş moldovenesc îmbrăcase haină de sărbătoare. Pe străzile tăcute şi liniştite ale zilelor aşa zise „de totdeauna", pietonii forfoteau acum ca într'un furnicar. Toţi cetăţenii doreau să fie prezenţi în clipa când noul Ierarh, venind dinspre Mănăstirea Neamţu, întovărăşit de Patriarhul ţării şi de Ministrul Cultelor, va descinde în faţa Catedralei.

La ora zece şi câteva minute, în sunetul duios şi vestitor de biruinţă al clopotelor bătrânei Catedrale, publicul se înşiruie de-alungul străzii principale. Sunt prezenţi protopopii şi majoritatea preoţilor din eparhie. Alături de ei se înşiruie publicul mirean. Bătrâni cu tineri, femei şi copii, în costume de diferite calităţi şi nuanţe. Plugarii şi muncitorii, în amestec cu intelectualii, înfrăţiţi în duhul vremii şi întru dragostea lui Hristos.

Băieţi şi fetiţe, cu feţe bucălaie, aşteaptă... gravi de importanţa clipei, să presare flori şi verdeaţă, după strămoşescul obiceiu, în calea aceluia care vine la ei întru numele Domnului.

Un sunet prelung de claxon... şi, din autoturismul care opreşte lin, descind cei trei vicari, reprezentanţi ai Bisericii ortodoxe din Transilvania. Publicul face comentarii. Vicarii par obosiţi. Călătoriseră dela Alba Iulia, fără întrerupere şi se simţeau acum extenuaţi.

După un minut, apar şi cele două maşini aşteptate. I. P. S. Patriarh Iustinian descinde senin, urmat de P. S. Teofil. Concomitent, din maşina ministerială, descinde sprinten, ca în totdeauna, Ministrul Cultelor, Prof. Stanciu Stoian. Zărindu-i pe vicarii din Ardeal, de a căror soartă era îngrijat, faţa i se umple de zâmbet.

Arhiereilor li se aduc mantiile.

Corul preoţilor, în care se amestecă voci din public, cântă: „Pe Arhiereii noştri"...

Şi, în sunetul melodios al clopotelor, convoiul porneşte în pas domol spre Catedrală.

. . . . . .

După sf. Liturghie, împreunată cu Te-Deum, oficiată de trei Ierarhi: I. P. S. Sebastian, Arhiepiscopul Sucevei, P. S. Antim Nica, Episcopul Galaţilor şi P. S. Antim al Buzăului; I. P. S. Patriarh Iustinian deschide şirul cuvântărilor, felicitând în numele Sf. Sinod pe noul Episcop al Romanului şi îndemnând clerul şi poporul să dea ascultare noului Ierarh, căci numai în felul acesta se va putea menţine în eparhie ordinea şi disciplina, atât de necesare în aceste vremi de adânci prefaceri sociale, în cari Biserica ortodoxă română îşi croieşte o viaţă vouă. Noul Episcop va trebui să-şi conducă turma cuvântătoare în unisonul imperativului vremii. Purtând o deosebită grijă faţă de clerul şi poporul din Transilvania, revenit, după o rătăcire de două secole şi jumătate prin streini, la Biserica strămoşească, Sf. Sinod a chemat din sânul fostului cler greco-catolic pe noul episcop, pentru a desăvârşi unificarea de mult dorită a bisericilor române şi pentru a nu ne mai spune „noi" şi „voi", ci numai „noi ortodocşii"!

Ceeace n'au reuşit să înfăptuiască Papa dela Roma şi casa domnitoare de Habsburg, în cursul unui sfert de mileniu, am putut desăvârşi noi, în mai puţin de un an, refăcând unitatea sufletului românesc, ruptă prin intrigării papale şi minciuni împărăteşti.

In R. P. R. noi ne ducem viaţa religioasă în deplină libertate şi suntem recunoscători Guvernului pentru asigurarea desvoltării bisericii noastre ortodoxe.

In încheiere, I. P. S. Patriarh a spus: Noi nu avem drum comun cu duşmanii Patriei şi trebue să luptăm, ca toţi credincioşii cultelor, indiferent de naţionalitate, să meargă pe drumul progresului, pe care merge întreg poporul muncitor.

A luat apoi cuvântul Dl Ministru al Cultelor, Prof. Stanciu Stoian, care, felicitând pe noul Ierarh, arată importanţa actului reîntregirii Bisericii strămoşeşti ortodoxe din Ardeal. Meritul acestei reîntregiri este al clerului şi poporului fost greco-catolic, care rupând cătuşele unui trecut de impilare, a înlăturat şi ultimul motiv de vrajbă între fraţi. Dar în aceeaşi măsură, meritul revine Bisericii ortodoxe şi vremii progresiste, care delăturând oprimarea şi exploatarea, a dat posibilitate factorilor competenţi să-şi spună cuvântul şi să acţioneze prompt. Prin alegerea întru Episcop a P. S. Teofil, de către Adunarea eparhială a Romanului, se pecetluieşte actul reîntregirii Bisericii din Ardeal. In numele Guvernului Republicii Populare Române, Dl Ministru Stanciu Stoian îi prezintă noului Episcop un minunat engolpion, făcându-i urări de îndelungată şi rodnică păstorire.

Vicarul eparhiei Roman citeşte decretul.

Vădit emoţionat, şi cu voce plină de căldură, răspunde P. S. Teofil.

S'au rostit şi alte cuvântări, pe cari nu le mai comentez.

Desigur, cititorii acestui articol „reportaj" ar dori să cunoască, dacă nu în amănunţiuni, dar măcar în linii generale, personalitatea sărbătoritului.

Voiu satisface dorinţei firesti şi juste a cititorilor prin câteva trăsături de condei.

P. S. Teofil e relativ tânăr. N'a împlinit încă patruzeci de ani. S'a născut din părinţi muncitori. După terminarea liceului, s'a înscris la Academia Teologică, simţind o deosebită chemarea pentru preoţie. Datorită calităţilor alese, a fost trimis din partea Superioritătii bisericeşti la Facultatea de Teologie din Paris, de unde, din motive de sănătate, după încheierea anului de studii s'a reîntors în ţară. Teologia a terminat-o la Academia din Cluj. Temperament domol, fire de ascet şi profund evlavios, s'a dedicat vieţii de celibatar, stând subt îngrijirea mamei sale, rămasă văduvă.

Ca preot în fruntaşa comună Panticeu, jud. Cluj, în luna Octomvrie 1948, cu ocazia acţiunii de unificare, e între primii protagonişti cari, înţelegând imperativul vremii, semnează actul de trecere la ortodoxie. A înţeles să rămână în slujba poporului, pentru binele căruia a muncit cu râvnă.

Şi, fiindcă „pe cel bun şi smerit cu inima îl iubeşte Domnul", cucernicul preot Teofil Herineanu, în şedinţa Marei Adunări Naţionale Bisericeşti, ţinută la Sf. Patriarhie din Bucureşti, în ziua de 8 Iunie c. a fost ales ca episcop pentru scaunul vacant al Eparhiei de Dumnezeu păzită a Romanului.

Departe de mine gândul de-ai aduce Prea Sfinţitului Teofil laude şi măguliri. De altminteri, viaţa din trecut a P. S. Sale este o carte deschisă pentru toţi aceia cari doresc să citească „pagini alese". Modestia, blândeţa şi cucernicia cari l-au caracterizat de totdeauna, sunt cele mai bune garanţii pentru viitor.

Eparhia Romanului se poate felicita. A făcut o alegere, cum nu se putea mai bună.

Clerul şi poporul din Ardeal

se simte mândru și fericit, că a putut da Eparhiei Romanului un bărbat vrednic, căruia i se potrivesc în plină măsură cuvintele turnate în vechiul dicton: „integer vitae, scelerisque purus“... preot după rânduiala lui Melhisedec și Arhipăstor cu adevărat după inima lui Hristos.

Gândul nostru smerit se înnalță spre ceruri, ca o rugăciune, implorând harul celui Preaînalt, să binecuvinteze și să călăuzească pașii P. S. Teofil pe căile adevărului.

Fiat lux! Să fie tuturor lumină și bun povățuitor. Dăruiască-i Domnul zile îndelungate, întru deplină și rodnică sănătate, spre prosperarea sfintei noastre Biserici ortodoxe și spre binele sufletesc și trupesc al poporului dreptslăvitor, a cărui păstorire îi este încredințată.

Prot. SABIN TRUȚIA

Sugestii la activitatea Comitetelor parohiale

Noul Statut de organizare și funcționare al Bisericii noastre Ortodoxe Române, prevede la art. 68 că în fiecare parohie, se va constitui – pe lângă consiliul parohial – și câte un comitet parohial. Acestuia i se fixează atribuțiunile în șapte puncte ale aceluiaș articol din statut. Noi reținem de data aceasta unul din rosturile comitetului parohial, și anume acela al *întăririi credinței și simțului moral al credincioșilor din parohie.* Această atribuție e pomenită în statut la punctul unde numitului comitet i se precizează datoria de a ajuta pe preot la catehizare și la înființarea de cercuri misionare, al căror rost ar fi tocmai această „întărire a credinței și a simțului moral al credincioșilor.“

Bineînțeles comitetul parohial, din care – potrivit prevederilor Statutului – pot face parte, atât bărbații cât și femeile cu viață morală ireproșabilă, nu se va mulțumi să realizeze „întărirea credinții și a simțului moral al credincioșilor“ numai prin cateheza preotului și prin pomenitele cercuri misionare. Membrii comitetului parohial se vor strădui să promoveze binele moral și să ridice nivelul religios al parohiei, pe orice cale, utilizând toate mijloacele potrivite întru atingerea acestui scop.

Ne-am gândit să înlesnim această operă de apostolat al mirenilor noștrii care vor avea cinstea să colaboreze cu preoții parohi în comitetele parohiale, prin unele sugestii pe care le prezentăm nu ca ale noastre, ci ca niște spicuiri din scrierile Marelui Dascăl al Bisericii răsăritene, sf. Ioan Gurădeaur. Vom servi o dovadă în plus că în Biserica Ortodoxă a Răsăritului, nu numai credința și sfintele tradiții se păstrează în toată puritatea lor, dar că trăiesc în ea neîncetat și diferitele forme de activitate apostolică.

Iată câteva din ideile sf. Ioan Hrisostomul, despre importanța covârșitoare a apostolatului mirenilor și despre felul cum vor avea să lucreze în cadrul acestui apostolat, considerat nu numai ca reacțiune împotriva răului, dar și ca acțiune de cucerire în lumea binelui.

Baza învățăturilor sf. Ioan, despre apostolatul laic, se găsește în dogma fundamentală a întregului creștinism: *Biserica este trupul mistic al lui Iisus Hristos, care e capul acestui trup.* Din acest cap izvorește seva de viață a iubirii dumnezeești, care ne leagă pe toți, nu ca pe un prieten de prietenul său, ci ca pe un membru viu, de alt membru viu, pentrucă toți suntem botezați, ca să formăm un singur trup în Hristos.

In primul plan, lucrarea dumnezeiască în Biserică, se desfășoară în țesătura nervoasă, care e imediat sub influxul de viață, lumină și putere a Capului Hristos, în sfânta ierarhie, care e factorul esențial al întindării Bisericii printre neamuri, instrumentul cel mai obișnuit de cucerire a lumii pentru Hristos, prin cele trei puteri: de a învăța, de a sfinți și de a conduce.

Prin cele trei puteri, Biserica lui Hristos lucrează asupra marei mulțimi a sufletelor. In imediatul ajutor al acestei ierarhii, trebuie să fie – cu o necesitate ce izvorește logic din doctrina asupra Trupului mistic – apostolatul mirenilor. „Prin coeziunea mirenilor –zice sf. Ioan – se nutrește trupul Bisericii. Un membru care ține pentru sine tot nutremântul, și nu l-ar comunica membrelor vecine, și-ar strica lui însuși, și ar corupe tot restul trupului“. De aceea „dacă, fără invidie, vei face să treacă hrana și la alții, vei câștiga folos pentru tine și pentru ei.“

Intâia condițiune pentru reușita acțiunii mirenilor intru zidirea sufletelor, este: *o viață exemplară.* „Fiecare trebuie să ducă numele lui Hristos în fața neamurilor“. Pe cât e de păgubitoare pilda cea rea, care „provoacă mii de păcate“, pe atât e de folositoare pilda cea bună, deoarece „se convertesc mai multe suflete prin pilda bună, decât prin cuvinte.“ Dar ca să poți fi pildă bună, e absolut necesar să duci o luptă aprigă împotriva răului și pentru câștigarea virtuților. In acest scop, participarea activă și regulată la sf. Liturghii, este nu numai obligatorie, dar și foarte folositoare. Și nu mai puțin rugăciunea și împărtășirea deasă cu sfintele Taine – îndeosebi cu sf. Euharistie – formează armătura puternică a unui creștin care vrea să fie dat ca exemplu pentru ceilalți.

In al doilea rând, fiecărui mirean înrolat în strădania apostoliei, i se cere: *grija de mântuirea altora.* „Nimic nu-i mai rece – zice sf. Ioan – decât un creștin care nu se îngrijește de mântuirea altora. De aci vin toate relele, că socotim lucru străin, ceeace aparține trupului nostru“. De aceea regula fundamentală a creștinismului social este: „caută ceeace ajută comunității“.

Dar când vorbim de mântuirea altora, adică a fraților cu care împreună formăm acelaș trup mistic al lui Hristos, n'avem voie să privim viața lor viitoare, deosebit de cea pământească. Mireanul aprins de iubirea sufletelor, trebuie să arză în aceeaș măsură când aproapele său suferă lipsuri de ordin trupesc în această viață. După sf. Ioan Gurădeaur, săracii sunt altarul cel de toate zilele al credincioșilor care vor să jertfească pentru dragostea aproapelui.

Câmpul de acțiune al mireanului creștin este identic cu cel al ierarhiei bisericești, căci acțiunea mirenilor nu este decât prelundirea și întregirea acțiunii preoțești. Iată pentruce, după viața exemplară și după grija de mântuirea sufletelor, urmează în programul apostolatului mirean, instruirea credincioșilor în doctrina mântuirii, pe care de mai înainte trebuie să și-o fi însușit apostolul însuși. „Instruiește-te mai întâi pe tine însuți“ – zice sf. Ioan. „Dacă vei învăța tot ce ți-a poruncit Hristos să ții, vei avea mulți imitatori. Ca o lumânare care dacă e aprinsă, poate aprinde altele nenumărate, dar dacă va fi stinsă, nici sie-și nu-și poate da lumină, cu atât mai puțin va putea aprinde altele...“ Apoi ceeace știi, împrăștie în jurul tău și mai întâi în familie: „Casa ta să devină o biserică în care să se așeze Duhul Sfânt...“ Intorși dela biserică, „bărbatul să repete ceeace a auzit, soția să învețe copiii, aceia să asculte; ba nici servitorii să nu rămână lipsiți de lecție...“ Iar dacă în jurul tău, afară de familie, sunt necredincioși ori eretici, nu da înapoi. Iubește persoanele, urește numai greșalele lor. Apropieți-i cu dragostea. Celor ce doresc adevărul, spune-le cu toată căldura, dar cu minte, pe rând, acomodându-te după starea și puterea fiecăruia! „N'ar mai fi nici un păgân în lume, dacă creștinii ar fi într'adevăr creștini. Pavel a fost singur și ce număr imens de păgâni a tras după sine! Dacă toți creștinii ar fi ca Pavel, câte lumi ar fi putut converti.“

In sfârșit pătrunderea apostolilor mireni în viața semenilor, este cel puțin așa de importantă ca și acțiunea preotului. Și pe drept cuvânt, căci mirenii sunt chemați să intre și să facă bine, acolo unde preotul nu poate intra, în crâșme, în case lumești, în casele concubinilor, peste tot unde acțiunea directă a preotului ar păgubi prestigiul tagmei și al Bisericii deopotrivă, rămânând în același timp și cu totul infructuoasă din punctul de vedere al mântuirii sufletelor. Sf. Ioan Gurădeaur îndeamnă stăruitor: „Ingrijiți-vă de toți frații voștrii, atrageți-i, învățați-i. Știu că ați făcut așa adesea, dar asta n'are valoare dacă nu continuați până îi convingeți și îi atrageți...“

Iată acestea sunt spicuirile ce doream să le facem cunoscute viitorilor apostoli mireni, în nădejdea că ceeace a fost valabil în strădania Bisericii, din veacul al patrulea și până azi, va fi valabil și pentru Biserica nouă a veacului nou pe care-l trăim.

Pr. I. POP

Biserica Ortodoxă, solia păcii și a înfrățirii

Mesagiul îngeresc al păcii, vestit cu prilejul Intrupării Impăratului păcii, condiționează pacea pe pământ, de împlinirea unui singur lucru: mărirea lui Dumnezeu.

Biserica Ortodoxă, rămasă totdeauna la rolul de „mărire a lui Dumnezeu“ prin sfințirea credincioșilor ei și instruirea lor în legea dragostei, – fără preocupări de dominație lumească – a servit în toate timpurile cauza păcii. Traducând în fapt mesagiul cântat deasupra ieslei din Vifleem, Ortodoxia a vestit și vestește pacea între oameni și popoare și a condamnat și condamnă cu asprime pe „negustorii de sânge și de moarte“ care fac din deslănțuirea războaielor prilej de îmbogățire a lor și de înrobire a noroadelor.

Când asupritori și dornici de subjugare ai popoarelor pașnice, se năpustesc cu războiu împotriva țărilor libere, Biserica ortodoxă din aceste țări, împărtășește numai decât soarta poporului. Este cazul ortodoxiei rusești care în 1941, când Patria Sovietică este atacată de către mașina de război fascistă, nu a stat nepăsătoare, ci prin rugăciuni și proclamații, „a trezit în toată țara un mare avânt religios și patriotic“ – după cum declară însuși Mitropolitul Serghie –, fapt care a condus la câștigarea victoriei depline.

In celelalte țări atacate, ortodoxia a rămas la fel, credincioasă poporului, stând alături de el, în lupta pentru apărarea, respective redobândirea libertăților. Clerul ortodox din Jugoslavia, Grecia și Bulgaria, ia o atitudine deschisă împotriva silniciei și cruzimii fasciste, împotriva ocupanților sângeroși și pentru asta, suferă prigoană și batjocură. Patriarhul Jugoslaviei a fost scos, de către fasciști, din scaunul patriarhal și internat. Cazul Bisericii grecești, Mitropolitul Atenei a fost destituit de către agresorii care au invadat țara. Cazul Bisericii bulgare, a fost la fel supusă batjocririi, pentrucă a avut o atitudine fățișe împotriva ocupanților.

Reprezentanții altor Biserici ortodoxe care nu au suferit astfel de atacuri nedrepte, au dat dovadă de creștinească solidarizare cu Bisericile surori care s'au așezat în slujba popoarelor pentru apărarea lor. Intreg Orientul ortodox, leagănul creștinismului, – prin reprezentanții săi – a recunoscut și felicitat faptele viteșești și jertfirea de sine a Rusiei Sovietice precum și a celorlalte țări atacate, atât prin scrisori și telegrame cât și prin cuvântări și pastorale, toate pătrunse de duhul bunei înțelegeri și al păcii între popoare.

După terminarea ultimului și celui mai crâncen dintre războaiele lumii, pentru a aduce contribuția sa la opera de pacificare a omenirii, Ortodoxia a ținut în vara anului 1948 – la Moscova – o conferință panortodoxă, la care au participat delegați ai tuturor patriarhatelor și Bisericilor ortodoxe naționale, care pătrunși de adevăratul spirit al Evangheliei, au adresat o creștinească chemare către toate popoarele lumii, pentru a se solidariza în lupta pentru înlăturarea războiului și instaurarea unei păci trainice în toată lumea.

In aceeaș cruciadă a luptei pentru pace se încadrează și atitudinea Ortodoxiei românești care prin Patriarhul său I. P. S. Iustinian, în mijlocul frământărilor adânci prin care trecem, a îndemnat pe toți fiii săi duhovnicești „să se alăture frontului celor ce luptă pentru întărirea păcii, care constituie chezășia libertății și a independenței.“ E vorba de apelul lansat în preajma ținerii Congresului Partizanilor păcii dela Paris și Praga, în primăvara anului curent. La acest îndemn toți slujitorii Bisericii Ortodoxe Române, alături de oamenii de știință, de litere

de întruntare" și nici Pavel n'ar fi putut spune tocmai despre el, că *„nu calcă drept"*.

Așadar la niciun caz nu poate fi vorba nici de șefia, nici de infailibilitatea lui Petru și nici de supunerea celorlalți Apostoli față de el. Lucrurile stau tocmai pe dos.

8. Apostolul Pavel ne spune că nu unul, ci mai mulți (trei) dintre Apostoli aveau o oarecare întâietate, dar nu dela Domnul, ci din râvna lor pentru Evanghelie. Și tot el ne arată în ce raport stătea el însuși față de aceștia și față de ceilalți: nu ca mai mic, ci ca egal cu ei.

a) După încreștinarea sa, Apostolul Pavel începu să propovăduiască Evanghelia. După câtăva vreme de propovăduire, el se duce la Ierusalim, ca să întâlnească acolo pe Apostoli și să-i întrebe dacă propovăduirea lui e bună sau nu, adică dacă se potrivește sau nu cu a lor. In Ierusalim, el n'a căutat numai pe Petru, ci pe toți Apostolii și îndeosebi *„pe cei mai cu vază"*, socotiți ca *„stâlpi ai Bisericii"*; iar aceștia erau trei: *Iacov, Petru și Ioan.* Era și Petru, dar nu el singur, de unde rezultă două lucruri și anume: 1. Petru n'avea un primat peste Apostoli, pentrucă mai erau și alți doi tot atât de „stâlpi ai Bisericii" și tot atât de „cu vază" ca și el, și pentrucă Pavel nu i s'a adresat numai lui; 2. întâietatea era numai onorifică și era datorită marei treceri ce și-au câștigat-o cei trei Apostoli prin râvna lor în propovăduire. Deci, ea nu era nici dela Domnul (de drept dumnezeesc), nici administrativă (de conducere). Iată ce ne spune însuși Apostolul Pavel: *„M'am suit* (la Ierusalim) *potrivit unei descoperiri și am arătat Evanghelia pe care o propovăduesc între neamuri, anume, deosebi celor cu vază, ca nu cumva să alerg, sau să fi alergat în deșert... Iar cei ce se socotesc a fi ceva... acești bine văzuți n'au adaugat nimic la evanghelia mea. Ci dimpotrivă, văzând că mie mi-a fost încredințată evanghelia pentru cei netăiați împrejur, după cum lui Petru evanghelia pentru cei tăiați împrejur... ei, după ce au cunoscut darul ce mi-a fost hărăzit mie, Iacov și Chefa și Ioan, care sunt socotiți ca stâlpi ai Bisericii, mi-au dat, mie și lui Varnava, mâna dreaptă de întovărășire, pentru ca noi să binevestim între neamuri, iar ei între cei tăiați împrejur"* (Gal. 2, 2. 6-9). Așadar, erau trei, „stâlpi" și „cu vază", „socotiți a fi ceva", iar nu Petru singur. Ceea ce a primit Petru, au primit și alți Apostoli, atât dela Dumnezeu, cât și dela oameni. Pe acești trei „stâlpi", Pavel îi numește altă dată *„cei mai de frunte Apostoli"*. Făcând o asemănare între Pavel și ei, vedem chiar în textul de mai sus, că erau cu totul egali, având și aceleași obligații și aceleași drepturi. Iar întâietatea era numai onorifică și trebuia câștigată prin râvnă deosebită, iar nu primită ca dar. Aceasta rezultă din cuvintele Apostolului Pavel: *„Eu socotesc că întru nimic n'am rămas mai prejos decât cei mai de frunte Apostoli"* (2 Cor. 11, 5. Vezi și 12, 11). Din context se vede limpede, că Pavel numai prin râvnă a nizuit să-i întreacă pe ceilalți Apostoli. Dar dacă i-a întrecut, nu însemnează că e mai mare, sau șef al lor. Pe de altă parte, Pavel n'a fost un nedisciplinat, care să nu se supună celui mai mare, chiar și autorităților de stat (Rom. 13, 1 ș. a.). Dacă lui Petru nu i s'a supus, însemnează că Petru nu îi era șef.

b) Dacă Pavel ne spune că el nu este cu nimic mai prejos decât chiar cei mai de frunte Apostoli, însemnează că între ei niciunul nu era mai mare. El scrie: *„Dintre Apostoli, eu sunt cel mai mic, ca unul care nu sunt vrednic să mă numesc Apostol pentrucă am prigonit Biserica lui Dumnezeu. Ci prin darul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; și darul lui hărăzit mie n'a fost zadarnic; ba am muncit mai mult decât ei toți"* (1 Cor, 15, 9-10). Așadar, el este mai mic numai pentrucă fusese prigonitor al Bisericii, iar mai mare este acela, care este mai osârduitor fiu al Bisericii, așa cum a devenit el însuși („am muncit mai mult decât ei"), ca să poată spune: „Intru nimic n'am rămas mai prejos decât cei mai de frunte Apostoli" (2, Cor. 11, 5).

9. *a)* In chestiuni asupra cărora existau îndoieli, ori păreri deosebite, n'a hotărît Petru singur, ci toți Apostolii, adunați în sinod. Așa de pildă, asupra întrebării care în Antiohia provocase neînțelegeri, anume, dacă legea lui Moise cu poruncile ei mai este oare obligatorie sau nu, au luat hotărîre toți Apostolii, adunați în sinod anume în acest scop, la Ierusalim. Cei din Antiohia nu s'au adresat lui Petru pentru lămuriri, ci tuturor Apostolilor. In sinod, Petru a avut același drept ca toți ceilalți: a luat și el cuvântul și a făcut propuneri. Iar sinodul a aprobat propunerea lui Iacov, care a fost mai precisă și mai bună ca a lui Petru. (A se vedea Fapt. Ap. 15, 1-31). De aici încă rezultă că Petru n'a fost mai mare peste Apostoli și că nici n'a avut darul de a nu greși. Altcum nu era trebuință de sinod; ar fi fost deajuns părerea lui Petru.

b) Pe Apostoli se știe, că și i-a ales Mântuitorul. După căderea lui Iuda, dacă Petru ar fi fost șeful Apostolilor și „vicarul" lui Hristos, ar fi trebuit ca lui să-i revină dreptul de a alege pe un altul ca Apostol în locul lui Iuda. Ori n'a fost așa. Căci pe Matia l-a ales Dumnezeu, nu Petru, după ce Apostolii toți l-au propus pe el și pe Iustus (Fapt. Ap. 1, 23-26).

c) Deasemenea, cei șapte diaconi n'au fost instituiți de Petru, ci de toți Apostolii, după ce credincioșii i-au propus spre slujba aceasta (Fapt. Ap. 6, 1-6).

d) După încreștinarea Samariei, nu Petru, ci Apostolii toți au hotărît cine să meargă acolo pentru a împărtăși celor botezați sf. taină a punerii mâinilor, numită azi taina sf. Mir. Apostolii *„au trimis la ei pe Petru și pe Ioan"* (Fapt. Ap. 8, 14-17).

10. Pe vremea Apostolilor, cel care se bucura de mai multă trecere (autoritate) era Iacov și nu Petru. Aceasta rezultă din faptul, că Pavel vorbind de „stâlpii Bisericii", adică de Apostolii „cu vază" sau „mai de frunte", amintește ca primul pe Iacov (Gal. 2, 9). Este adevărat, că în listele Apostolilor, totdeauna „cel dintâi" este Petru, cum am văzut deja. Dar în acele liste, Apostolii sunt înșirați cronologicește, în ordinea chemării lor la apostolat, sau în al vârstei lor, pe când dincoace, Apostolul Pavel îi înșiră în ordinea întâietății lor de „stâlpi" ai Bisericii. Iată de ce, în listele Apostolilor, Petru e „cel dintâi" (Mt. 10, 2), iar în lista întâietății morale sau onorifice, primul este Iacov.[1])

11. După Sf. Scriptură, temelia Bisericii o alcătuiesc toți Apostolii, iar nu Petru singur; și piatra de căpetenie — cum am văzut deja — nu este Petru, ci Hristos. Ea ne mărturisește cu toată limpezimea, că Biserica lui Hristos este zidită *„pe temelia apostolilor și a proorocilor, unde însuși Hristos este piatra cea din vârful unghiului"*. (Efes. 2, 20). Tot Sf. Scriptură, vorbind despre cetatea Ierusalimului ceresc care este Biserica lui Hristos, spune lămurit: *„Iar zidul cetății avea douăsprezece pietre de temelie și în ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielului"* (Apoc. 21, 14). Dacă Hristos ar fi întemeiat Biserica Sa pe un singur Apostol, nu s'ar putea spune în Sf. Scriptură, că e întemeiată pe toți Apostolii.

Inșiși catolicii învață — ca și noi — că Biserica e *apostolească* și universală. Ori, atunci ea nu poate fi întemeiată pe un singur Apostol; altcum, ea s'ar putea numi *„Petrină"*, sau altfel. Ori ea nu este nici Petrină, nici Paulină, Andreiană, Iacovină sau altfel, ci *apostolească.*

Prot. stavr. Dr. P. DEHELEANU

(va urma)

[1]) Iacov nu era nici măcar unul din Apostolii cu acest nume, ci era unul din „frații Domnului" (Mt. 21, 46—49; 13, 55 ș. a.), primul episcop al Ierusalimului. Apostolul Iacov fratele lui Ioan și fiu al lui Zevedeu, murise mai de mult, în a. 44 d. Hr. (Fapt. Ap. 12, 2). Ori, sinodul apostolesc a fost ținut prin anii 50—52 d. Hr. iar epistola c. Gal. unde Iacov este amintit ca „stâlp" ce era încă în viață, a fost scrisă în a. 55 d. Hr. când Apostolul Iacov era demult mort.

Lipsa altor date precise ale Bibliei o întregește istoria veche, care la fel ne spune, că e vorba numai de Iacov fratele Domnului și că nu poate fi vorba nici de celalalt Apostol cu acest nume, zis „Iacov al lui Alfeu".

DINASTII DE PREOȚI

Deși preoția creștină nu este ereditară totuși aci la noi, la Românii din Transilvania *nu au fost rare* cazurile când sfânta slujbă a preoției creștine, vreme de veacuri în șir, a trecut din tată în fiu, întemeindu-se adevărate *dinastii de preoți.* Există o asemenea dinastie de preoți, într'un sat din părțile Dejului, în care șirul neîntrerupt de slujitori ai Altarului se coboară până pe la începutul veacului al XVII-lea. Acesta este un caz concret pe care l-am întâlnit... întâmplător, fără să caut asemenea pilde. Și sunt sigur cu nu-i un caz izolat. Alături de multe alte chestiuni din trecutul nostru socot că și cercetarea acestui capitol de istorie culturală ar merita o leacă de ispitire. Rezultatele ar fi chiar surprinzător de interesante. Iată deci un domeniu și o directivă în care elanul de muncă al tinerilor noștrii clerici n'ar găsi niciun zăgaz ci, dimpotrivă, antrenament, satisfacții supreme și în deosebi ar învăța enorm de mult să iubească misiunea preoției până acolo încât să-și apropieze cuvântul lui Șaguna care a spus *că de s'ar naște de o sută de ori numai preot s'ar face.*

Și nu este niciun pic de retorism în acest cuvânt șagunian. Istoria noastră, până acum, nu are un al doilea Șaguna, iar ceeace a putut face Șaguna pentru nația sa a făcut-o fiindcă a fost preot. Nicio altă slujbă nu-ți dă putința de a sluji mai bine și lui Dumnezeu și norodului. De aceea el, prin cuvintele de mai sus n'a făcut o figură de stil, ci a exprimat dimensiunile unui adevăr pe care el l-a văzut în toată plinătatea și l-a trăit.

Multe din miracolele dăinuirii nației noastre își au explicarea în aureola chipurilor de preoți care le-au păstorit; în acele dinastii de preoți care nu făceau ca odinioară Cain, să dea lui Dumnezeu partea slabă, ci pe cel mai bun dintre fiii săi îl făcea luiși următor asigurându-și buna cinstire a lui și a slujbei sale.

Dacă tu ca preot îți zburătorești copiii spre alte zări și spre alte slujbe numai spre preoție nu, înseamnă că n'ai înțeles nimic din Taina sfântă a preoției. Iți vădești toată deșertăciunea sufletului; nu ai elementara stimă de sineți, ai pierdut onoarea slujbei tale preoțești. Conștiința misiunii preoțești trebue să te obige ca să dăruești lui Hristos pe *„Beniaminul"* tău — pe cel mai scump al tău — și el la rândul lui să-ți urmeze pilda.

In ceasul de față avem nevoie de preoți întemeietori de dinastii preoțești.

Prot. Dr. Fl. Mureșanu

Feriți-vă de sectari!

Astăzi mai mult ca oricând o mulțime de rătăciți, abuzând de libertatea constituției Republicii Populare Române, cutreeră satele și orașele țării noastre, furișându-se cu fățărnicie prin casele oamenilor, ca să-i tulbure și să le otrăvească sufletele cu minciunile și vicleșugurile lor. Ei se laudă pretutindeni, că sunt „pocăiți" și „sfinți", însă nu vă lăsați amăgiți!

Acești sectari, lupi în piei de oaie, caută cu viclenie să vă cumpere sufletele.

Ei sunt unelte oarbe ale Antihristului.

Mântuitorul ne-a spus: „In zilele de apoi mulți prooroci mincinoși se vor scula și vor înșela pe mulți". — Dar tot el ne învață: „Dară voi să nu-i ascultați, că numai cel ce rabdă până la sfârșit se va mântui" (Mat. 24, 11 și 13).

Sectarii nu numai că la orice ocazie atacă Biserica, dar se laudă pretutindeni, ca și fariseii de altă dată, că ei distrug și ard sfintele icoane, punându-le în rândul chipurilor cioplite ale păgânilor.

Sărmanii de ei! Umblă tot cu Biblia în mână și nu citesc că încă în Testamentul Vechiu existau în templu figuri, chipuri, sau închipuiri, având aceeași semnificație ca și icoanele noastre și erau poruncite chiar de Dumnezeu. (Ieșire 25, 18-22). Sfintele icoane sunt exact ceea ce erau chipurile de heruvimi

și de arte din R. P. R. cari și-au spus cuvântul în rezoluția votată de Congresul intelectualilor ținut la fi-nea lunei Martie a. c. — se alătură hotărîți la lupta pentru pace, bine-știind că astfel slujesc și lui Dum-nezeu și poporului.

O altă dovadă de slujire sinceră a păcii și a bunei înțelegeri între popoare, este apelul I. P. S. Alexei Patriarhul Bisericii Ruse, dat tot în luna Martie a. c. prin care își exprimă satisfacția pentru convoca-rea Congresului dela Paris și îl bine-cuvintează.

In sfârșit Ortodoxia întreagă și-a avut reprezentantul ei la acel mare congres mondial al păcii, în per-soana Mitropolitului Nicolai al Co-lomnei, contribuind astfel ca glasul celor ce binevestesc pacea, să ră-sune, după cuvântul Psalmistului, „peste tot pământul și cuvintele lor să ajungă până la marginile lumii." Prin această participare s'a dat și o chezășie că „pacea lui Dumnezeu care întrece orice pricepere", va birui ca și altădată în decursul vea-curilor, orice putere dușmănoasă din

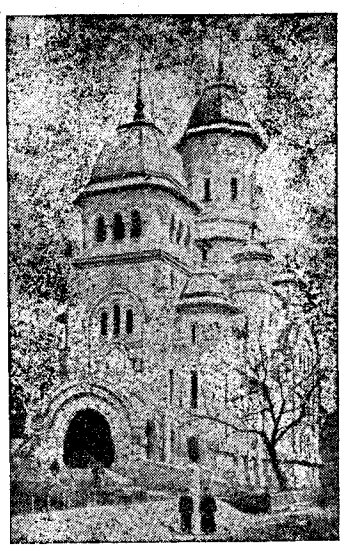

lume, va sfărâma toate lanțurile ro-biei și toate inculetorile puternice ale întunerecului.

Pr. I. P.

Erezia Primatului Papal

— Ce învață catolicii și ce spune Biblia —

3. Este adevărat, că după răs-punsul dat de Petru, Mântuitorul i se adresează numai lui: *„Fericit ești tu"*... (vers. 17). *„Și eu îți zic ție, că tu ești Petru"*... (vers. 18). *„Și îți voiu da ție cheile... și orice vei lega"*... (vers. 19). Dar de aici nu rezultă că ar fi vorba numai de Petru. Căci ceea ce Mântuitorul îi făgăduește aici lui Petru („cheile împărăției" și puterea de „a lega și deslega"), i-a și dat într'adevăr, mai târziu; însă tot atunci a dat la fel și celorlalți Apostoli. E foarte greșit a spune că aici Mântuitorul i-a dat lui Petru vreun drept, sau vreo putere. El nu i-a zis: *„îți dau"*... ci: *„îți voiu da"*... Deci e vorba numai de o promisiune, care avea să se împlinească în viitor, iar nu acum. Ori, Sf. Scriptură ne spune, că Mântuitorul a făcut a-ceastă promisiune și celorlalți și că atunci când a împlinit-o, n'a dat ceva deosebit lui Petru, ci aceleași drepturi, aceleași daruri și aceeași putere le-a dat tuturor deopotrivă, deodată și direct. Deci afirmația catolicilor că ceilalți Apostoli numai prin și dela Petru au vreo putere, este cât se poate de greșită și falsă.

a) Într'adevăr, cu două capitole mai târziu, Sf. Evanghelist Matei ne spune, că Mântuitorul S'a adresat Apostolilor (între care era și Petru) zicându-le *„Adevăr grăiesc vouă: ori câte veți lega pe pământ vor fi legate și în cer și ori câte veți deslega pe pământ vor fi deslegate și în cer"* (Mt. 18, 18). Deci iată, că făgăduința făcută lui Petru n'a fost ceva rezervat numai acestui Apostol și că deci, când i-a fost făcută lui, a fost făcută și celorlalți Apostoli, în numele cărora a răspuns el la întrebarea adresată tuturor. Din cartea Fapt. Ap. aflăm dease-menea, că Mântuitorul a făgăduit puterea Sf. Duh tuturor Apostolilor în aceeași măsură, nefăcând nicio deosebire între ei. (Vezi Fapt. Ap. 1, 4-5).

b) Când apoi, mai târziu, Mântui-torul Și-a împlinit această făgăduință, El n'a dat puterea numai lui Petru, ci tuturor deopotrivă, zicându-le: *„Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ. Drept a-ceea mergând, învățați toate nea-murile... Și iată, eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului* (Mt. 28, 18-20). Deci, Mântuitorul le dă tuturor toată puterea, spre a-i face vrednici trimiși (delegați) ai Săi în propovăduirea Evangheliei la toate popoarele. Le promite că va fi cu ei (cu toți, nu cu Petru) în veci (adică și cu ur-mașii lor legiuiți, care sunt episcopii cu continuitate apostolică). Și aici observăm ca mai sus, că Mântuitorul n'a făcut vreo deosebire între A-postoli și că puterea acestora este direct dela El și nu prin Petru. Același adevăr este mărturisit și în Evanghelia Sf. Ioan: *„Atunci le-a spus încă odată: Pace vouă! Pre-cum m'a trimis pe mine Tatăl, vă trimit și eu pe voi. Și grăind a-aceasta, a suflat și le-a zis: Luați Duh Sfânt! Cărora veți ierta păca-tele le vor fi iertate; cărora le veți ținea, vor fi ținute"* (In. 20, 21-23). Iată deci, că acum, Mântuitorul dă și celorlalți Apostoli ceea ce-i făgă-duise lui Petru. Textul aruncă lu-mină și asupra cuvintelor dela Mt. 16, 16-18. Aici Mântuitorul îm-plinește ceea ce acolo numai făgă-duise și dă tuturor ceea ce acolo îi făgăduise lui Petru. De aici se vede, că făgăduința dată lui Petru a fost de fapt dată și atunci ca mai târziu, tuturor Apostolilor și că Petru nu mărturisise numai cre-dința sa. Iar dacă Mântuitorul i-ar fi dat lui Petru la Mt. 16, 16-18, vreun drept deosebit (șefie), ar fi cu neputință ca tot El să fi dat același lucru și celorlalți Apostoli, cum contatarăm mai sus că a dat. Contraziceri în cuvintele și faptele Mântuitorului nu pot fi nici măcar bănuite. Ori, prin tâlcuirea catolici-lor, contrazicerea nu poate fi nici explicată, nici înlăturată.

4. Ceilalți Evangheliști nu pome-nesc nimic despre vreun primat al Apostolului Petru. Ori, faptul ar fi de mare importanță și ne-am aștepta ca și ceilalți Evangheliști să ni-l menționeze cât mai limpede și mai răspicat. Ei însă nici măcar nu-l amintesc. Marcu și Luca spun doar atât, că după mărturisirea lui Petru, Mântuitorul *„le-a poruncit să nu spună nimănui aceasta despre el"* (Mc. 8, 29-30; Lc. 9, 20-21). Nu i-a poruncit numai lui Petru, ci tuturor Apostolilor, de unde rezultă că și mărturisirea lui Petru fusese dată din partea tuturor și că deci Petru n'a avut niciun merit deosebit. Cât despre Ev. Ioan, el nici măcar nu amintește întâm-plarea din părțile Chesariei, dovadă că ea n'avea prea mare însemnătate, ceea ce n'ar fi cazul, dacă atunci Mântuitorul ar fi stabilit întâietatea Apostolilor și temelia Bisericii în persoana Apostolului Petru.

5. Numai cu puțin mai târziu, Sf. Matei ne spune despre Apostoli următoarele: *„In ora aceea au venit ucenicii la Iisus și i-au zis: Cine este oare mai mare în îm-părăția cerurilor? Atunci Iisus a chemat la sine un prunc, l-a pus pe el în mijlocul lor și le-a zis: Adevăr grăiesc vouă, de nu vă veți întoarce ca să fiți ca pruncii, nu veți intra în împărăția ceruri-lor. Deci cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăția cerurilor"* (Mt. 18, 1-4). Aceasta ne-o spune Evanghelistul numai cu două capi-tole mai târziu. Să chibzuim bine lucrurile: Dacă Mântuitorul i-ar fi fost dat lui Petru șefia, ceilalți Apostoli n'ar mai fi avut de ce să-L întrebe cine este mai mare. Pe de altă parte, chiar de L-au întrebat cu bună știință, Mântuitorul în răspunsul Său ar fi repetat, ca să fie bine înțeles, că mai mare este Petru. Răspunsul însă a fost altul: niciunul nu e mai mare, căci în-tâietatea nu se dă în dar, ci se câștigă; ea nu e un cadou, ci o cucerire. Oricare din ei o poate câștiga, prin smerenie (prin slujire) și prin desăvârșire morală. Acela este mai mare, care este sufletește mai desăvârșit, mai lipsit de răutate și de păcate, așa cum sunt pruncii. Despre vreo întâietate a Apostolului Petru, niciun cuvânt și nicio aluzie, nici la Matei și nici în textele pa-ralele dela ceilalți Evangheliști. (Vezi Mc. 9, 33-37).

6 Iarăși, numai peste puțin, vine la Mântuitorul *mama fiilor lui Ze-vedeu* (a Apostolilor Iacob și Ioan),[1] cerându-i ca fiii ei *„să șază unul deadreapta și altul deastânga ta întru împărăția ta"*. Și Sfântul Evanghelist continuă: *„Când auziră ceilalți zece ucenici, se mâniară pe cei doi frați. Dar Iisus chemându-i la sine le grăi: Știți că domnitorii păgânilor stă-pânesc peste ei și cei mari au asupra lor toată puterea. Nu tot așa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare, să fie slujitorul vostru. Și care între voi va vrea să fie întâiul, să fie sluga voastră"* (Mt. 20, 20-27). Textul e foarte grăitor. El redă întâmplarea nu mult după mărturisirea lui Petru din părțile Chesariei și după cearta Apostolilor pentru întâietate. Și aici este vorba despre întâietate și ne-am aștepta ca, dacă Petru ar fi avut-o, să ni se spună răspicat acest lucru, cel puțin acum. Insă, după cum se vede, textul nu spune nicio vorbă despre așa ceva. Din el constatăm următoarele:

a) Cei doi Apostoli n'au avut nicio cunoștință că întâietatea între Apostoli ar fi fost deja dată lui Petru, deși ei fuseseră de față la întâmplarea din părțile Chesariei. Altfel, n'ar mai fi putut-o cere pentru ei.

b) Mântuitorul le-a respins cere-rea, dar n'a invocat motivul că întâietatea ar fi dat-o, sau ar fi re-zervat-o lui Petru, ci a invocat cu totul alt motiv, anume, că pentru așa ceva trebuesc mai întâi impli-nite anumite condițiuni. Dacă ar fi dat deja lui Petru vreun primat, le-ar fi spus să nu-I mai ceară un lucru ce nu li se mai poate da. Ori, n'a făcut-o.

c) Mântuitorul stabilește și aici, ca la Mt. 18, 1-4 că întâietatea nu e un dar gratuit, ci se câștigă prin împlinirea unor condiții. El stabi-lește că întâietatea însemnează slu-jire. Cu atât e cineva mai mare, cu cât se pune mai mult în slujba altora. Slujirea este măsura gradului cuiva. Iar slujirea derivă din sme-renie. Rostul celui mai mare nu este de a porunci, cum era pe atunci în organizațiile statelor păgâne, ci de a sluji. Intâietatea nu e mândrie, ci smerenie și slujire. In acest chip — după cum Mântuitorul a spus și la Mt. 18, 1-4 și aici și în altă parte (Mt. 19, 30; 20, 16; 23, 11-12 ș. a.) — cei ce sunt socotiți a fi „din urmă" vor fi cei dintâi și invers, cei socotiți a fi „dintâi" (mai mari, poruncitorii exploatatori), vor fi cei din urmă. Deci, e vorba nu de întâietatea administrativă, ci morală.

d) Ceilalți zece Apostoli se mâ-niară pe cei doi frați, când auziră cererea lor. De ce toți zece și nu unul singur? Pentrucă toți erau deopotrivă de interesați în cauză. Niciunuia din ei nu-i venea la socoteală să aibă vreun șef, care să nu-și fi câștigat întâietatea prin vrednicii personale mai mari ca ale lor. [1])

7. Din Sf. Scriptură contatăm, că între Petru și ceilalți Apostoli n'au existat raporturi ierarhice de șef și supuși, nici chiar mai târziu. Ba dimpotrivă, uneori Petru a fost chiar umilit și aspru dojenit — și încă în public — de ceilalți Apostoli, ca de pildă, de Apostolul Pavel, după cam 20 de ani dela Inălțarea la cer a Mântuitorului. Iată ce ne spune Sf. Pavel: *„Iar când Chefa a venit în Antiohia, pe față i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare. Fiindcă până a nu sosi oarecari trimiși de la Iacov, el mânca împreună cu păgânii; dar când au sosit, se ferea și se ose-bea, temându-se de cei din tăie-rea împrejur. Atunci, împreună cu el își schimbară purtarea și ceilalți ludei, așa încât chiar Var-nava fu târît în fățăria lor. Când am văzut că nu calcă drept, potrivit cu adevărul evangheliei, am zis lui Chefa, înaintea tuturor: Dacă tu, care ești ludeu, trăești ca pă-gânii și nu ca ludeii, cum silești pe păgâni să trăiască după dati-nele iudaice?"*... (Gal. 2, 11-14). Orice minte bine chibzuită trebue să facă aici următoarele constatări:

a) Dacă Petru ar fi avut dela Domnul vreun primat peste Apos-toli, Pavel ar fi știut acest lucru și n'ar fi cutezat (tocmai el) să-l în-frunte — și încă în public.

b) Petru nu s'ar fi lăsat dojenit tocmai de unul care nici n'a fost dela început Apostol.

c) Dacă Petru ar fi fost temelia Bisericii, având darul de a nu greși, nu s'ar fi făcut tocmai el *„vrednic*

[1]) Dnpă Ev. Marcu (10, 35-44), cere-rea a fost făcută nu de mama celor doi frați, ci de ei inșiși. E o deosebire de a-mănunt, care nu schimbă fondul și de a-ceea, n'are nicio importanță.

[1]) Catolicii spun că în toate textele bi-blice în care este vorba de dorința sau chiar de cearta celorlalți Apostoli pentru întâietate, ei au în vedere împărăția mesianică pământească greșit înțeleasă. Numai la Mt. 16, 18—19 e vorba de im-perația în adevăratul ei înțeles.

La aceasta răspundem, că cel puțin unul din Sf. Evangheliști ar fi dat vreo lămurire, arătând că e vorba de o altă împărăție, greșit înțeleasă, în scopul ca cel puțin cititorii, care de sigur, nu erau mai pricepuți ca Apostolii, să nu facă vreo confuzie între cele două împărății. Ar fi zis: „Aici, Apostolii au înțeles gre-șit"... Dar n'au scris așa ceva și nici nu spun că le-ar fi corectat Iisus înțele-gerea greșită.

în Testamentul Vechiu.

Ei nu citesc şi cuvintele sf. Ap. Pavel, I Tesal. 5. 12: Pe mai marii şi înaintaşii noştri să-i socotim în mare preţ, întru dragoste pentru munca lor... şi privindu-i să ne aducem aminte de ei şi să-i luăm de pildă. Icoanele sunt Biblia deschisă a celor cari din icoane citesc învăţătura mântuirii.

Acesti apostoli mincinoşi îndrăznesc, în rătăcirea lor, să ponegrească pe chiar Maica Domnului, care a născut pe Mântuitorul lumii, punându-o în rând cu femeile păcătoase.

O lume întreagă, timp de aproape 2000 de ani, a slăvit şi a cinstit pe Preacurata Fecioară şi aceşti ignoranţi cari deabia ştiu ceti şi iscăli numele, se apucă să necinstească tot ce o lume întreagă a cinstit.

Sectarii nu sunt decât unealta diavolului cari cu Biblia subsuoară duc sufletele la pierzare.

Iubiţi cetitori! Dacă se va întâmpla să vie pe la casele voastre aceste slugi ale minciunei, ca să vă fure credinţa, întrebaţi-i şi voi ca şi sf. Grigore Teologul: Omule, de ce te-ai apucat să predici, când tu eşti obligat să asculţi? De unde ai darul propovăduirii şi cine te-a trimis?

De ce te faci păstor, dacă eşti oaie?

De ce te faci cap, dacă eşti picior?

De ce te faci comandant de oaste, dacă eşti simplu soldat?

Spuneţile scurt şi clar, că mirenii trebuie să asculte de episcopii şi preoţii Bisericii, căci aşa a rânduit Dumnezeu.

Pr. Gh. SOFIAN

EVANGHELIA

Iubirea creştină

Dnmineca 14-a după Rusalii, poartă denumirea de Dumineca înaintea Înălţării Sfintei Cruci.

Intru această zi Apostolul şi Evanghelia alcătuiesc un tot unitar, complectându-se reciproc şi lămurind în sens creştin problema iubirii.

Lauda crucii cu care apostolul neamurilor se mândreşte, prin care a aflat înţelepciunea vieţii şi pentru care el s'a răstignit lumii, explicată de Evanghelistul Ioan (3, 16) ca o urmare a iubirii pe care cerescul părinte a purtat-o omenirii de totdeauna.

Biblia Vechiului Testament prin glasul proorocului Isaia (9 6) ne mărturiseşte că dintru început la săvârşirea păcatului strămoşesc Dumnezeu şi-a arătat iubirea lui faţă de omenirea decăzută, căreia, la timpul său, plinirea vremii, îi va trimite pe unicul său Fiu, ca tot cel ce crede în El să nu piară ci să aibă viaţă veşnică.

Acesta a fost Răscumpărătorul.

Şi Hristos, în continuarea iubirii de oameni a dumnezeescului Său părinte, ne-a arătat atâta dragoste »încât şi-a pus sufletul său pentru prietenii Săi« (Ioan 15, 13).

Sf. Părinte Ioan Damaschinul, întru arătarea continuării iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, ne arată, în lucrarea sa despre dumnezeeasca Intrupare, că creatorul şi Domnul a primit să lupte pentru creatură şi s'a făcut pe sine învăţător şi iubitor cu fapta.

Iubirea de oameni ni s'a transmis prin cele două porunci, egale ca conţinut şi măreţe ca formă: »Să iubeşti pe Dumnezeu şi pe aproapele ca pe tine însuţi«...

Omenirea în decursul vremii a continuat, la rândul său să-şi manifeste această iubire faţă de Dumnezeu: Vechiul Testament ne arată o umbră pală a acestei iubiri prin gestul tradus în faptă, dar nesăvârşit al patriarhului Avraam, faţă de unicul său fiu Isac. Gestul patriarhului Avraam simbolizează iubirea de oameni a V. T., individuală, egoistă, interesată şi ca act de recunoştinţă pentru binefacerile primite.

Ca o continuare, dar totodată şi desăvârşire a acestei iubiri Noul Testament ne arată în mod strălucit, prin însuşi Hristos, Dumnezeu adevărat ispăşirea de pe Golgota, jertfă de împăciuire, întruchipând iubirea pentru omenirea decăzută. Şi anume iubirea N. T. este: fără margini, desinteresată, altruistă, socială, permanentă şi continuă. Este legea iubirii vrăşmaşilor (Matei 5, 44). Iubirea atotputernică, care face din nişte pescari propovăduitori neînrficaţi ai Evangheliei, din fricoşi, iubitori până la moarte. Este iubirea mărturisită prin jertfelnicia noianului de martiri, pe care nimeni şi nimic nu i-a putut despărţi de iubirea lui Dumnezeu în Iisus Hristos (Rom. 8, 38-39).

Iubirea Mântuitorului i-a făcut să biruie avalansa tuturor asupritorilor, (Rom. 8,37); i-a făcut să învingă toate ştiinţele, toate virtuţiile lumii vechi şi toate dăruirile interesate (1 Cor. 13, 1-8).

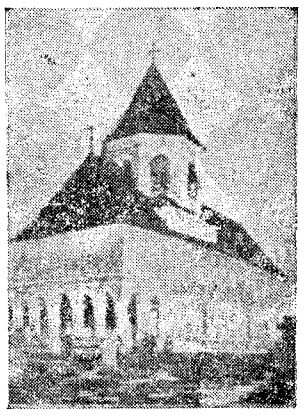

Iubirea Noului Testament stăpâneşte toate veacurile creştine fiind cea mai înaltă dintre virtuţi şi care va dăinui »chiar de vor înceta prorociile, vor amuţi limbile şi ştiinţa va pieri« (1 Cor. 13, 8).

...Hristos este iubirea întruchipată a iubirii de Dumnezeu şi a iubirii de oameni şi prin crucea de pe Golgota a grăit veacurilor şi despre adevărata iubire a oamenilor faţă de Dumnezeu.

Pr. Gh. COMAN

CĂMARA RUGĂCIANII

Rugăciunea de Sâmbătă

In ziua Sâmbetei se face pomenirea celor adormiţi întru nădejdea învierii vieţii veşnice. Mărturisirea ortodoxă ne spune, că în această zi »Hristos s'a pogorît în iad cu sufletul şi cu Dumnezeirea şi a mântuit sufletul sfinţilor strămoşi şi le-a pus în rai (răsp. 49). Iar sf. Biserică ne lămureşte lucrurile Domnului din ziua Sâmbetei zicând: In mormânt cu trupul, în iad cu sufletul ca un Dumnezeu, în rai cu tâlharul, şi pe scaun ai fost Hristoase cu Tatăl şi cu Duhul, toate umplându-le, Cel ce eşti necuprins« (tropar).

Pentru acestea, noi ne plecăm genunchii sufletului şi a trupului nostru, grăind rugăciunea:

»Doamne Iisuse Hristoase, Judecătorul meu şi vecinice Dumnezeule, cunosc cu adevărat că păcatele mele nu poate nici condeiul să le scrie, nici limba să le povestească, nici mintea să le priceapă, căci sunt fără de număr şi covârşesc stelele cerului şi nisipul mării.

Pentru aceea te rog întru această zi, întru care te-ai pus în groapă de Iosif şi de Nicodim, şi Te-ai pogorît în iad cu sfântul şi dumnezeitul Tău Suflet şi ai isgonit întunerecul de acolo cu lumina Dumnezeirii Tale, şi ai adus bucurie mare strămoşilor noştri şi i-ai mântuit dintru aceea cumplită robie şi i-ai suit în rai, în groapa uitării, pentru ca să piară din mintea mea şi să nu mai stea viu, să lupte cu sufletul meu, şi mă curăţeşte de astăzi înainte sufleteşte şi trupeşte de urâtele şi scârboasele lucruri ale mele, şi îndepărtează întunerecul păcatelor mele şi suie mintea mea la cer, pentru ca să mă bucur de faţa Ta« etc. Amin.

Părintele CÂMPIANU

MEDITAŢIE

PRIMA ISPITĂ

„Şi nu ne duce pe noi în ispită". (Mat. 6, 13).

Noi oamenii ne naştem neavând decât putinţa de a fi slobozi. Voinţa noastră apare legată de cele din afară pe care în chip firesc le dorim. De această dorire nimeni nu este slobod. Intâi pentrucă însaşi firea ne face să dorim şi să voim, deci nu noi din imboldul vrerii noastre. A voi este o fatalitate. Apoi lucrurile spre care se îndreaptă voia noastră firească, naturală, sunt lucruri mărginite care leagă şi hotărnicesc vrerea noastră. Prin urmare, nu putem dobândi adevărata slobozenie decât dincolo de voirea naturală, atunci când printr'un efort ce pleacă dela noi înşi-ne, dinăuntrul nostru, începem să voim ceea ce voieşte Dumnezeu supunând Lui toate vrerile noastre. *In chipul acesta devenim slobozi.*

Pe deoparte supunând lui Dumnezeu voia noastră. Lucrăm din imboldul nostru propriu. Căci nu este dat în firea noastră nimic ceeace ne-ar sili şi ne-ar obliga la această supunere, ci o plinim printr'un act dinăuntru al sufletului nostru, act ce pleacă dela noi înşine.

Pe de altă parte, ceeace Dumnezeu voieşte, deci obiectul voinţei noastre în noua stare, este binele moral, fără margini, din cuprinsul căruia nici un bine nu este lăsat la o parte.

Această mişcare a voinţei noastre prin care ea se ridică peste starea ei naturală de roabă a păcatului, opintire prin care se supune lui Dumnezeu şi se hotăreşte a voi voia lui Dumnezeu, nu este însă decât începutul unei vieţi de făptură nouă, a vieţii duhovniceşti şi nu plinirea sau locul de sosire şi oprire.

Dar din clipa în care voia noastră a urcat aceste trepte, a biruit zăgazurile, ea a devenit cu adevărat liberă, având acum doar putinţa de a se face iarăşi roabă păcatului. Pe câtă vreme înainte de naşterea din nou, naştere în duh, robia era faptă aevea şi slobozenia putinţă. Acum pentru omul cel nou, omul duhovnicesc, slobozenia a devenit faptă, iar robia rămânând putinţă.

Iar această putinţă de a fi iarăşi rob păcatului ca să se facă faptă, are trebuinţă de un concurs. Ci omul cel duhovnicesc, adică născutul din nou, acela care prin credinţă s'a alăturat de Dumnezeu, şi s'a supus total voii Lui nu mai este în situaţia de a aţâţa dinlăuntrul său şi direct stihia întunecoasă care să-i covârşească sufletul şi care să-l îmboldească iarăşi la păcat. De aceea pentru omul duhovnicesc ceea ce-l va îmboldi spre păcat va fi o lucrare din afară: *Ispita.*

Numai omul induhovnicit, numai omul lui Dumnezeu, cunoaşte ispita. Cel fără Dumnezeu nu e nevoie să fie ispitit spre a face fapta rea, căci foarte simplu, el lucrează potrivit naturii sale corupte, el lucrează răul potrivit legii păcatului care-l stăpâneşte. Ci omul induhovnicit, omul lui Dumnezeu care s'a dăruit pe sine lui Dumnezeu, nu este supus direct legii păcatului. Păcatul ca atare n'are putere asupra lui. El nu poate fi luat de valul păcatului decât numai atunci când păcatul îmbracă haină, la vedere, nevinovată, atunci când ia chipul binelui. In aceasta stă viclenia şi tăria ispitei.

Iisus în pustie a postit 40 de zile. Apoi a flămânzit. Ce lucru rău putea săvârşi dacă El ar fi făcut din pietre pâine, ca să-şi aline foamea, aşa cum l-a ispitit satana?

Dus pe aripa Templului, cu ce ar fi păcătuit dacă s'ar fi aruncat în prăpastie ca să dovedească satanei că Fiu al lui Dumnezeu fiind nimic rău nu i se poate întâmpla?

Sau în ce ar fi constat păcatul, dacă Iisus de pe sprânceana muntelui ar fi primit stăpânirea peste împărăţiile lumii?

Ci Iisus a biruit ispita sub fiecare din acele trei chipuri viclene sub care i s'a înfăţişat.

De aci putem afirma că trei sunt chipurile de căpetenie sub care se îmbie păcatul:

Intâiul este chipul poftei sau al concupiscenţei. Pofta dă naştere păcatului, iar păcatul săvârşit aduce moartea.

Urmează chipul păcatului minţii, ale inteligenţii, ale raţiunii, cu trufia sau exaltarea preţuirii de sine. Aceasta dă naştere greşelii. Stăruinţa în greşală naşte minciuna, înşelătoria — căci trufaşul nu vrea să se smerească pe sine, să-şi recunoască greşala ci recurge la orice spre a o masca.

In al treilea rând urmează păcatele duhului însuşi: Setea după stăpânire, după slavă lumească. Aceasta duce la violenţă, la tiranie, la împilare, la nedreptate şi spre a şi-o ţinea nu se dă înapoi nici dela ucidere.

Aşa, ispita constă în a înfăţişa o-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

mului toate aceste soiuri de păcate ca nefiind păcate.

Intâi ne iese în cale ispita care face pe advocatul sensualității, al concupiscenței, al poftei pe care vrea să o arate nevinovată și după natură îndreptățită. *Este întâia ispită!* Și ea este deosebit de puternică la începutul oricărei vieți duhovnicești. Căci pornirile cărnii încă nu sunt îngenunchiate de către duhul cel nou care este abia în fașe.

Spre a birui această ispită ne trebuie o tărie a duhului pe care noi încă nu o avem. Ci trebuie să o dobândim! Cum și de unde? Din vistieria neimpuținată a toată tăria Duhului și a toată puterea duhovnicească. Și acestei puteri ne adresăm, zicând: *„– Și nu ne duce în ispită–.* Nu ne lăsa să fim amăgiți de ispită sub orice chip luminat s'ar înfățișa ea fie chiar sub chip de înger al luminei!

Ajutorul puterii lui Dumnezeu chemat și întors spre noi și spre neputința noastră prin această cerere a rugăciunii integrale, care este rugăciunea *Tatăl Nostru,* ne apără sufletul și inima împotriva viclenei ispitiri. Așa să fie.

Pr. Dr. Fl. MUREȘANU

GLASUL PREOTULUI:

FIULEI!*)

Un creștin adevărat, când stă în fața Crucii, i se pare că aude batjocurile și hulele, ce a răbdat Mântuitorul Hristos pentru păcatele noastre și ale lumii întregi. Aude loviturile de ciocan și cântecul cuielor, ce sfârtecă cu cruzime carnea mâinilor și picioarelor Sale. Aceasta privelește, îl face să uite toate necazurile și greutățile, umplându-i sufletul de umilință și căință, pe buze răsărindu-i suspinul: vai, câte a răbdat Domnul pentru noi! Iar acestea toate, topesc din orice suflet, tot întunerecul poftelor și a păcatelor făcându-l pe om să cadă înfrânt și smerit, la picioarele crucii, la picioarele Domnului. Unde lepădându-se de toate fărădelegile, se hotărește pentru o viață mai bună, mai dreaptă și mai lipsită de păcate.

Acestea sunt gândurile ce răsar în sufletul creștinului adevărat, în fața Crucii și a Sfintelor Icoane, pe când sectarilor, sunt „sminteală și nebunie“ ca elinilor, din timpul apostolului Pavel. (I Cor. 1, 18, 53).

Umbra crucii noi o întâlnim și'n Vechiul Testament.

Despre chipul Crucii din Vechiul Testament ne pomenește chiar Mântuitorul, când zice: „Și precum Moise a înălțat șarpele în pustie așa trebuie să se înalțe și Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“ (Ioan 3, 14, 15). Iar șarpele din pustie s'a închipuit pe stâlp, tot din porunca Domnului, precum urmează: Domnul a zis către Moise: „Fă-ți un șarpe de aramă și-l pune pe un stâlp; și de va mușca șarpele pe vreun om, tot cel mușcat, care se va uita la șarpele de pe stâlp, va trăi“ (Num. 21, 8, 9).

Umblând prin pustiul lumii acesteea, „șarpele cel vechiu“ rănește sufletul creștinesc cu veninul păcatelor, și acesta ar muri, de nu ar avea stâlpul cu șarpele de aramă — adecă Sfânta Cruce — la care privind se vindecă de rana cea sufletească.

Evreii privind la stâlp, își aduceau aminte de Dumnezeu și se tămăduiau. Creștinul privind la Sfânta Cruce, își aduce aminte de patimile și cuvintele Domnului și se vindecă de veninul poftelor și păcatelor.

Pentru evrei „stâlpul“ nu era idol, deși legea grăia: „să nu-ți faci ție chip cioplit“, pentrucă era pus din porunca Domnului, ca să le aducă aminte de de Stăpânirea Lui. Sfânta Cruce e cea mai scumpă și sfântă amintire sufletelor noastre, care ne aprinde în inimi dragostea fierbinte, de Cel ce de dragul nostru a răbdat atâta patimă și suferință. Care pentru noi „s'a smerit pe sine, făcându-se ascultător până la moarte — și încă moartea pe cruce,“ ca pe noi să ne împace cu Dumnezeu.

„Pentru aceasta și Dumnezeu l-a preaînălțat pe dânsul și i-a dăruit Lui nume, mai presus de orice nume, ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece: al celor cerești și al celor pământești și al celor de desubt“ (Filipeni 2, 8-10).

O, bună smerenie a crucii, tu ne-ai rodit nouă înălțare!

Cruce, tu ești steagul biruinții vieții asupra morții. Tu ești pomul ce ne-ai rodit nouă mântuirea, scăpându-ne de blestemul pomului din rai.

Prin tine Edemul iarăși ni s'a deschis. Tu ești scara ce leagă pământul cu cerul, tu ești cheia ce ne-ai deschis nouă ușile raiului.

Cruce, tu ești zapisul scris cu sângele Dumnezeului nostru, prin care noi iarăși suntem făcuți moștenitori ai împărăției cerurilor.

O cruce, chipul celei mai înfricoșate smerenii, smerenia Dumnezeului meu, prin care mândria lui Lucifer a fost înfrântă. De aceea, cât n'ar da diavolul să te vadă ștearsă de pe fața pământului, pentrucă știe el, că în clipa în care te-ar putea șterge din ochii oamenilor, domnia lui ar birui în lume. Căci neavându-te pe tine oamenii, ar uita repede toată patima și smerenia Domnului, și atunci sămânța drăcești mândrii, ccuprinzând iarăși sufletele „ar ajunge faptele lor cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi“ (Luca 11, 26).

Slugi harnice spre împlinirea acestui lucru are diavolul toate sectele, care sunt vrăjmașe Crucii lui Hristos. De aceea sfântul Apostol Pavel, plângând ne spune: „Urmați-mi mie, fraților, și vă uitați la cei ce umblă după pilda noastră. Pentrucă mulți — despre care de multe ori v'am grăit vouă, iar acum cu lacrimi vă grăiesc despre ei — umblă ca niște vrăjmași ai crucii lui Hristos. Dar sfârșitul acestora este pierirea...“ (Filipeni 3, 18).

„Mie însă, să nu-mi fie a mă lăuda fără numai în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea s'a răstignit pentru mine și eu pentru lume.“ (Gal. 6, 14).

Protos. IUSTINIAN CHIRA

*) Fragment din manuscrisul „Idoli și icoane“.

Concepția feciorelnică
a Sfintei Fecioare Maria

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Sfânta Fecioară Maria este Maica Domnului, pentrucă a născut în timp pe Dumnezeu, biruindu-se astfel rânduiala firii. Atât înainte, cât și după naștere ea a rămas fecioară. Considerația aceasta, cu privire la concepția feciorelnică a Sfintei Fecioare, deschide perspectiva importantă a unui capitol însemnat din viața Maicii Domnului.

Fecioara Maria, nu mult după nașterea sa din dumnezeeștii Părinți Ioachim și Ana, a fost închinată templului, în altarul căruia a dus viața sfântă până la vârsta de 15 ani. La 15 ani s'a logodit cu Iosif, rudenia sa, care era de 84 de ani, pentru a-i străjui tinerețele nevinovate și spre a-i fi ocrotitor și martor al vieții sale curate. Lucrul acesta nu-i deloc bănuitor, pentrucă chiar în cadrul vieții creștine din primele veacuri mulți dintre tineri primeau să se căsătorească, contractând ei toate obligațiile căsătoriei, însă fără intimitatea conjugală. Cu atât mai mult Sfânta Fecioară Maria care era în apropierea unei rude bătrâne, iubea curăția absolută și năzuia la păstrarea acesteia. Acest lucru se poate vedea din întâmplarea minunată a bunei vestiri. „Cum se va face aceasta, pentrucă eu nu știu de bărbat?“ „Duhul Sfânt – a completat Arhanghelul – se va pogorî peste tine și puterea Celui Inalt te va umbri. De aceea și Sfântul ce se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema“ (Luca 1, 27; Mat. 1, 20-21). Dar logodna aceasta are și un alt sens. Mântuitorul Hristos a preferat să se întrupeze dintr'o fecioară consacrată prin sfințenia sa și în cadrul unei familii ideale, spre a rămâne sub semnul binecuvântării legii, spre a sfinți taina căsătoriei și ridica prestigiul familiei.

Concepția ficiorelnică a Preacuratei e justificată și prin temerea lui Iosif, dar și prin asigurările formale ale Ingerului: „Nu te teme Iosife, fiul lui David, a lua la tine pe Maria logodnica ta, căci ceea ce s'a zămislit în ea este dela Duhul Sfânt“ (Mat. 1, 20-21).

Conceperea a fost mai presus de legile firii. Ea nu s'a făcut din poftă trupească, iar zămislirea nu a stricat pecețile feciorie. Sub vălul căsătoriei legale se ascundeau drepturi de părinte și concepția feciorelnică, – garanția cinstei și integritatea curăției. Astfel Fecioara a fost scutită de bănuielile infame, de urmările naturale ale interpretărilor grosolane și ferită în același timp de meșteșugitele lovituri ale lui Satan, care cunoștea Scriptura și în special profeția lui Isaia, că se va naște din fecioară.

Părinții legitimi ai Mântuitorului ocroteau în fața Stăpânirii pe noul născut, iar Iosif era păzitorul feciorie Maicii Domnului, fără a fi el tată natural. Pentrucă Iisus Hristos s'a născut din tată fără mumă și din mumă fără tată. Iosif nu era decât protectorul său. Tatăl său adevărat era Dumnezeu Tatăl, din care Fiul s'a născut din veci. De aci Iisus Hristos e Fiul Celui Preaînalt și Fiul Omului. Paternitatea Fiului e numai în virtutea nașterii din Fecioara Maria. Născându-se în timp din Sfânta Fecioară și depășindu-o cu învățătura Sa dumnezeiască, El nu mai aparține numai unui cerc familiar închis, ci El umple veacurile și aparține neamului omenesc întreg. „Mama mea și frații mei sunt toți cei care ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l împlinesc pe dânsul.“

Cu toate astea, această zămislire feciorelnică a fost mereu atacată. S'a susținut că pericopele dela Matei și Luca sunt interpolate, pin simplul motiv că ceilalți Evangheliști nu fac pomenire. Usner, Weind, Loisy, Harnak și alții cred că aici s'a strecurat influența mitică a elementului păgân. Sau în cel mai bun caz e o influență indirectă a Vechiului Testament asupra Noului.

Nu putem însă înțelege cum a rezultat această influență atât de superioară în Evangheliile dela Matei și Luca din motivele cu totul inferioare ale elementului păgân. Concepția aceasta este doar atât de înaltă și sfântă. Noi știm că zeițele păgâne sunt neputincioase să realizeze fapte așa de superbe: înfrânare, virtute, curăție deplină, ele care erau pline de patimi, de pasiuni necurate și pofte sensuale. Intre Vechiul Testament și Noul Testament este într'adevăr o legătură organică. Dar nici la Evrei feciorie nu era așa de mult recomandată și trăită. Cât privește despre proorocii, ele nu puteau prinde ușor consistență în mintea și viața poporului iudeu, atât de greu de convins în ale noului credințe care se profila la orizontul Revelației supranaturale. Mântuitorul, e drept, că n'a făcut pomenire despre sine că se trage din seminția lui David, pentrucă originea Sa e divină. De aici se poate vedea că toate teoriile acestea tăgăduitoare sunt tendențioase, iar noi de bucurie strigăm către Fecioara Maria unele ca acestea:

„Bucură-te floarea curăției,
Bucură-te cununa înfrânării,
Bucură-te turnul feciorie.
Bucură-te că ai arătat viață îngerească,
Bucură-te ceea ce ai născut pe îndreptătorul celor rătăciți,
Bucură-te mireasă pururea fecioară!“

Arhim. VARAHIIL JITARU

Cronica externă

Bulgaria. In ziua de 9 Sept. c. poporul Bulgar a sărbătorit 5 ani dela eliberarea sa de sub jugul hitlerist de către glorioasa Armată Sovietică.

Această zi, sărbătorită cu mult entuziasm în întreaga Bulgarie, a fost un prilej de trecere în revistă a minunatelor succese obținute de poporul bulgar în cei 5 ani de conducere populară.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 5830/1949.

Comunicat

Monahia Teoctista Benția din Sfânta Mănăstire Sărăcinești, jud. Vâlcea, pentru părăsirea vieții monahicești de voia sa, a fost exclusă din monahism.

Cluj, la 7 Septemvrie 1949.

Episcop *NICOLAE* — Șeful Serviciului *Pr. I. Rușdea*

Redacționale

Pr. I. D. B. – Articolul trimis nu merge. Scrie mai lămurit și cu mai puține barbarisme și neologisme.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj